

Rett til dokumentinnsyn i tilsettingssaker i offentlig sektor

I *privat sektor* har man normalt ingen lov- eller tariffbestemmelser som regulerer arbeidsgivers utvelgelse av personer til tilsetting, og det foreligger ingen lov- eller forskriftsbestemmelse som regulerer ev. innsyn i tilsettingssakens dokumenter.

I *offentlig sektor* (stat og kommune) reguleres de samme forhold av tariffavtaler og lovgivning. Med hensyn til rettigheter til innsyn i saksdokumenter, finner vi regler i forvaltningsloven og forvaltningsforskriften. Her følger en kort redegjørelse om de innsynmuligheter man har i det offentlige.

Forvaltningslovens § 18

I utgangspunktet er det forvaltningslovens § 18 som regulerer partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Hovedregelen er at en part har rett til å gjøre seg kjent med dokumentene i en sak hvis ikke annet følger av unntakene i §§ 18 og 19. Det finnes her en rekke unntak fra innsynsretten. Justisdepartementet har imidlertid gitt egne regler i forvaltningsforskriften om partenes innsyn i saker om tilsetting i offentlig forvaltning. Jeg gir her en oversikt over reglene i forvaltningsforskriften.

Utvidet søkerliste

Forvaltningsforskriftens § 15 fastslår at den som har søkt en stilling, har rett til innsyn i en utvidet søkerliste. En utvidet søkerliste skal omfatte samtlige søkers navn og alder, samt gi fullstendige opplysninger om søkerens utdanning og praksis i offentlig og privat virksomhet.

Søknader

I tillegg til utvidet søkerliste har søkerne rett til innsyn i søknadene, med vedlegg, til de som er innstilt eller tilsatt i stillingen. Søkeren har også rett til å få gjøre seg kjent med de deler av et dokument som inneholder faktiske opplysninger og vurderinger om søkeren selv. § 16 a-c inneholder en del unntak fra denne hovedregelen. En søker har ikke rett til å se vurderinger som er gitt av tilsettingsorganet, innstillingsmyndigheten, noen som forbereder saken for disse eller som uttaler seg i egenskap av å være særlig rådgiver eller sakkyndig. Det er også gjort unntak for vurderinger fra partenes nåværende eller tidligere arbeidsgiver eller noen som har handlet på vegne av disse. Det er også unntak for vurderinger gitt av tidligere oppdragsgivere eller i særlige tilfeller person som parten har hatt nær yrkesmessig kontakt med.

Info om innstilte søkere og den som er tilsatt

En part har også rett til å gjøre seg kjent med de deler av dokumentet som inneholder faktiske opplysninger om søkere som har blitt innstilt eller tilsatt i stillingen. Det forutsettes at slike opplysninger skal ha hatt betydning for avgjørelsen.

Innsyn i skriftlige referater

Forvaltningsforskriftens § 18 gir parten innsynsrett i skriftlige referater som gjengir hva parten selv har sagt i intervju, dersom slikt referat er skrevet. En søker har også rett til å se et ev. referat fra intervju med en som er innstilt eller tilsatt i stillingen, dersom referatet inneholder nye opplysninger eller anførsler som er av betydning for saken. Søkeren har ikke rett til å gjøre seg kjent med vurderinger som er fremkommet i forbindelse med intervjuet.

Hvem er innstilt og i hvilken rekkefølge?

Forvaltningsforskriftens § 19 inneholder også regler om at søkeren har rett til å gjøre seg kjent med hvem som er innstilt til stillingen og den rekkefølgen de er innstilt i. Søkeren har også rett til å gjøre seg kjent med om det foreligger dissens mellom medlemmene av vedkommende innstillingsmyndighet, samt hvor mange stemmer hver av de innstilte søkerne har fått.

Begrunnelsen for innstillingen?

Forskriftens § 19 fastslår at man som utgangspunkt ikke har rett til å se begrunnelsen som innstillingsmyndigheten har gitt for innstillingen, men at man har rett til å se de deler av innstillingen som inneholder nye faktiske opplysninger og anførsler av betydning for saken. I de tilfeller man ønsker en grenseoppgang mellom anførsler og begrunnelser, anbefaler jeg at det tas kontakt med Akademikerforbundets sekretariat.

Totalt sett betydelig innsiktsrett

Totalt sett gir forvaltningsforskriften søkerne en betydelig innsynsrett i tilsettingssakens dokumenter.

Bjørn Bråthen,
advokat for Akademikerforbundet